

رَدِّ مَهَاجِرُ و نِظَامِ نَامِه

نظامت

مهاجرین

کتابخانه

در مطبع شرکت رفیق طبع گریز

په مطبع د شرکت رفیق، پبع و سید

موجوده ۱۳۱۳، عقرب سنه (۱۳۰۵)

تقداد طبع (حنا)

نظامنامه هاجرين

صورت قبول هاجرين

۱- قبول هاجرين در داخل مملکت افغانستان و تعيين جاي بزرگي ^{سكان} هاجرين و صورت اسكان شان بزير اختيار حكومت افغانستان ^{نست} هاجرينيكيكه بدولت عليه افغانستان مراجعت ميكنند ^{نست} بزرگه نفوس افغانستان موافق نظامنامه مخصوص آن كلف ^{نست} مجبور هستند . علاوه بر آن سند تقهده بدست ^{نست} كه خود شان و اولاد و صفار شان تابعيت افغانستان قبولدار بوده ، بعد از آن به تابعيت ^{نست} قديمه شان مراجعت نمي نمايند .

۲- هاجرين دو قسم است :-

د مهاجرو نظامنا

شان د قتلون مهانه

۱- د مهاجرو ومنل او د دوی د استوګنې د جایو شپږو

او د دوی د استوګنې سره مرسته د افغانستان حکومت

په واک ده! مهاجرین چې د افغانستان په واک کې باید

نفوس د نظامناخلي وویه خپلې پکې کوي د نفوس واخلې! او

له دغه نامه به ورکوي چې خپل ځان د او خپل زوزات او کورنۍ

د افغانستان تابع وبولي او په تابعیت کې کېدای شي وله

دغه بله ولت چې شخړې او غلې ځان ترې وتلی کښلی بېرته پدغه

بیا چکله ورونگرځي

۲- مهاجرین دوه واژه دي:-

قسم اول - مهاجرینی که از دولت متبوعه شان اذن مهاجرت

گرفته و بجاک افغانستان مراجعت نموده اند

قسم دوم - مهاجرینی که بقسم التجار اجبت و تابعیت افغانستان

را طلب نموده و مراجعت شان بقسم مهاجر از طرف حکومت

افغانستان منظور گردیده باشد .

۳: - مهاجرینی که بقسم اول تعلق دارد اولاً بامورین تبعه افغانستان

که در خارج مملکت افغانستان میباشند مراجعت نموده

و قرار دادی که از طرف حکومت داده میشود مطابق آن قرار داد

حرکت مینمایند، و زمانی که مراجعت شان از طرف

حکومت منظور میشود مجبور هستند که اوراق لازم برای

ترک تابعیت و ماذونیت مهاجرت خود بدست آورده و

بامورین دولت علیه افغانستان تحویل می نمایند

کسانی که شمر طرف الذکر را ایفا مینمایند بطور مهاجرت -

بجاک افغانستان آمده و بجا آسے که از طرف حکومت بجا

شان نشان داده میشود سکونت می کنند و تذکره نفوس

اوکله هغه مهاجرین دی چه په یو دولت کښه استوگنه او پورته

لوی اوله هغه دولت خپل ختی دمهاجر توب اجازت

آخستی پیاد افغانستان خاوردی لوی مخ راگر خولی و

دویمه هغه مهاجرین دی چه خپل سر پناهی لپاره افغانستان

لوی مخ راگر خولی تابع کوی د افغانستان می غوښتی او

د افغانستان د حکومت د خوا مخ راگر خول هغو پیدان

دمهاجر توب منظور او منلی شوی وی .

۳۳- هغه مهاجرین چه پمبی راز ته تعلق لری ، پمبی دوی کار دانه

ته چه په خارج کښه د افغانستان دولت د خوادی وروشی او

شه قرار د ا د چه د افغانستان حکومت د خوا مهاجر و توب کول

کیربی ، هغه قرار د ا دوسره دی تک وکاندی که د حکومت

د خوا راتک د دوی و منل شی دوی لا چار دی چه لاهه

پانگی او یقینه خپل دولت متبوع ختی د پری پور د تابع کوی

او خپل اراجار د د مهاجر توب خپل پلامی خاوردی

او د افغانستان کار دار لره دی و سپاری هغه کسان

افغانستان را حاصل میدارند.

۴: — مهاجرین قسم دوم که آرزوی مراجعت و مهاجرت بخاک افغانستان
 نمایند، قبل از ادخال بخاک افغانستان بنائب الحکومه
 یا حکومتی اعلیٰ اطلاع بدهند تا تعیین جای حکومتشان را
 نمایند، و بعد استجازه نایب الحکومه یا و حکام اعلیٰ بدولت
 علیّه افغانستان مراجعت میتوانند، بعضی اشخاص نیز بجای
 معقول که اطلاع دهی و اجازه برای شان ممکن نشود
 ازین قاعده مستثنی میشوند.

۵: — مهاجرین که بدولت علیّه افغانستان مراجعت می کنند
 درباره آنها تحقیقات لازم بعمل آورده میشود بعد از نتیجه تحقیقات
 اگر حکومت مهاجرت آنها را لازم قبول نداند از خاک افغانستان
 خارج میشوند.

۶: — هر کس که قبلاً تجار و مالک افغانستان مراجعت نمایند
 و تذکره تابعیت افغانستان را بگیرند بطور مساوت در افغانستان حق
 اقامت داده میشود، اما از حقوق مهاجرت استثناء داده و از حکومت جاوید

چې د یادشوی شرطونه یې پوره کړه د افغانستان خاورې ته یې
 شکل د مهاجرتوب را تللی او د حکومت د خوا جابونه چې دوی
 وپېژودلې د دوی په کښ استوګنه کولای شي او تل کړه
 د افغانستان د نفوس ځانزده خپل به اخلی .

۴: د ویر واز مهاجر چې د افغانستان خاورې ته خوا هڅه د مخ
 را اړول او مهاجرت کاندې په خوا د اخلید و د افغانستان
 د خاورې ځنې د افغانستان نائب الحکومه کیو! د دغه
 حکومتیو ته دې خبر وکاندې!

حکومت دوی ته ترخود استوګنې ځمکې وکړاندې و د دوی
 د نائب الحکومو او د اعلیٰ حاکمانو اجازه و ځنې په لور دولت
 د افغانستان کښ را تللی شي! ځنې سړی چې معقول غلښ
 لوی او خبر و و کول او اجازه اخیستل و و د مکن نه شي لاره
 قاعده ځنې و تلی شمیرل کیږی .

۵: مهاجرین چې د افغانستان دولت ته مخ را کړ خوی دولت
 د افغانستان لازمه تحقیقات په باره د هغوی په کوی پس

معاونت طلب کرده نمیستوانند، و در باره اینطور اشخاص ^{مثل}
دیگر تبعه خارجه مطابق قواعد دولتی معامله کرده میشود، و از
حقوق تبایع افغانستان استفاده کرده نمیتوانند.

۷- مهاجرین که بجاگ افغانستان قبول کرده میشوند مجبور هستند که
بجای آنکه که براسه شان داده میشود درهما بخای رفته سکونت
میکند، اینقدر است کسانی که بر همان جایهای معین نمیروند
و خواهمش بدانند که از وجه خود در دیگر جاها زمین بگیرند و یاد در
خویشان و تعلقه خود سکونت بدانند پس حقوق دارند حکومت
مطالبات شان را خود فکر کرده اگر قصوری نبینند قبول می
کنند و در صورت معاونت نقدی و جنسی زمین و جای
سکونت از طرف حکومت حق ندارند، و این طور مهاجرین مجبور
هستند که بگومست بایک سز تقید کنند که از طرف حکومت
بعارضین یک گونه معاونت نقدی و جنسی زمین برای سکونت
شان طلب نمایند.

۸- از میان مهاجرین کسانی که اوعهای با نفعیت ^{جنسی} و غیر این ارزاقا ^{بعیت}

د تحقیقات د آثار جنی که مهاجر توب د هغو
حکومت لافرو و نکوی د افغانستان جنی ویسته
کیری .

۶: هغه کسان چه پخپله غوښتی هر د افغانستان دولت
لره د اگری او تدا گوه د تابع گری د افغانستان و انخلی قزاقان
کی پد شکل د مسافری دوی ته حق استوگنی و د گول کیری
مکړه مهاجر توب حق نه فائده اوله حکومت ځای او
نور که ما ک غوښتلائی نشی اوله د بی کسانوسره
لکه تابعان د نورد و لتواد و ولتی پر چه معامله کیری د
افغانستان د تابعینوله حقه شخه فائده نسوای انجیستای
۷: هغه مهاجرین چه د افغانستان په خاوره کی ومنل شی!
و هغه جاپون چه حکومت د خوادوی لره و د گول کیری د
ناچاره دی چه په هغه جای کی استوگنه و کاندی!
هغه کسان چه ممر شوی جاپون ته ورنه شی او وغور
چه پخپلور پو باندی په بل ځای کی مخکله اخلی او یا خپل و

افغانستان خارج و از خاک افغانستان کشیده میشوند و

کسانی که از طرف حکومت پیه و زمین گرفته باشند پیه

و زمین مذکور پس گرفته میشود

وظایف

۹- چه معالایست که به هابترین تعلق دارد و در مرکز از جمله وظایف

وزارت و انلیت است و پذیریه مدیر نفوس اینها میشود

و در ولایات نائب الحکومه و حکام اعلیٰ بواسطه مدیر نفوس

محل تعیین سپردانند

۱۰- در هر نائب الحکومه و یا حکومتی اعلیٰ و وزیر ریاست نائب الحکومه

یا حاکم اعلیٰ عند الاقتضا یک مجلس هابترین موجود میشود

علاوه بر وکلای هابترین اعضای طبیعی و اعضای

نتیجه مجلس مشاوره و مدیر نفوس اعضای مجلس

مذکور هستند

۱۱- از جمله اعضای مجلس مذکور برای تنفید و حل مسائل

هابترین چنانچه نفر از طرف مجلس مذکور تعیین میشوند که این

سره خپل ستونگینه ولری حکومت حق لری چه د دوی
 غوښتی باند غفور و کارلی که چری شه که د دوی
 پدې مطلب کی ونه لید شی د دوی خواهش به قبول او
 او پدې داسی خواهش دوی که معاوندتیا او مل د دقتا
 او جنسی او د مخکی او خای حکومت باندی حق نه لری
 او دوی حکومت ته به سند ورکوی! چه پس له دې
 په هېڅ نقلی یا جنسی! او د استوگی څنگه له حکومته
 به نه غواړی

۸- دمهاجر وختی هغه څوک پدې ځای پورې د تابع و بولی د افغانستان
 د تابع کرټ او افغانستان د خاوری نه لیستل کیږی که
 د افغانستان حکومت هغی روپي او څنگه که هغی آخسته
 هغه روپي او څنگه هغی بیرونه آخسته کیږی

وظایف

۹- هغی معاملی او کارونه چه په مهاجر و پوری تعلق لری
 په مرکزي د وزارت داخلي و لطیفو څخه دی په واسطه

مسائل راهل و فصل نموده خلاصه آراء مفصله خود را

تقدیم حضور نائب الحکومه و یا حاکم اعلیٰ نمایند .

۱۲- شاهنشاهی موقتہ ہاجرین سوق و اسکان ہاجرین عن ^{تقصا} الا

تعمیر مساکن ہاجرین تعیین و تفریق زمین برای ہاجرین

و ہمہ معاملاتی کہ برائے اسکان ہاجرین تعلق داشتہ باشد

موافق تخصیصات منظوری بود کہ از وزارت داخلہ

صادر میشود، از جملہ وظائف مجلس ہاجرین است .

۱۳- درباره سوق و سیر ہاجرین مطابق ہدایات مجلس

ہاجرین کو توالی و پولیس ہمان محل ہمہ خدمات را با ایفا

کردن مجبور ہستند .

۱۴- تخصیصات کہ برائے ہاجرین در بودجہ عمومی مشخص شدہ

است مطابق ہدایات مجالس مشاورہ از طرف مستوفی

و یا سررشتہ دار اعلیٰ بمصرف رسانیدہ میشود .

صورت اسکان ہاجرین

۱۵- برای ہاجرینی کہ جدید آمدہ باشند از طرف حکام موقتاً بطور

دعموی مدیون نفوس کارگیری، و به ولایت توکین! او اعلیٰ
حکومتوکنین پر واسطه مدیون نفوس دهم هفته ولایت پر عمل
راول گیری.

۱۰- پاره نائب الحکومه کیو او اعلیٰ حکومتیو کی غنایا اقتضایوه که
دماجر و د نائب الحکومه او حاکم اعلیٰ سرکرده لاند تیار یونست
دماجر و و کیلا نوجنی طبعیه اعضا او منتخب اعضا دشوی د
مجلس او مدیون نفوس هم غمی دیاد شوی مرگی دی.

۱۱- دهغه مرگی غریب غنی لار پاره د پراختل او سره کول د مسئلو د جرم
خوگسه د دهغه مرگی ختی مقترایدی چه پراختل او سیلو الی د
رازمسئلو و کاند چ خاغل لند دخیل فکر و سیلو الی د نائب
الحکومه حضورته او حاکم اعلیٰ حضورته و و کاند کاند.

۱۲- اینی ورا که د مهاجر و خو جول و اسول د مهاجر و او نوری
معامل چه د مهاجر و پراستیو کی اړه لوی پیرانبره سره دهغه
مقلد چه بود چه کی نظور! اولد وزارت د اخلینه راوخی
د ایلو د مهاجرین مرگی د کارونه شمیرل گیری!

مسافرت یا جایهای مناسبه شخص کرده میشود.

۱۶:- مهاجرین مذکور از طرف ڈاکتر و یا طبیب معاینه کرده میشوند

کسانی که مریض میباشند در شفاخانه های حکومت تحت

تداوی گرفته میشوند.

۱۷:- برای مهاجرین که از حاج می آیند از سرحد دولت علیه

افغانیه الی علی که برای سکونت شان تعیین میشود کرایه و باگیر

از طرف حکومت داده میشود و اعاشه و خوراک مهاجرین تا رسیدن

فصل بخودشان تعلق دارد، تخصیص برای اشخاص ضعیف و

وسالخورده و نادره اطفال خور و سال که از خود ولی نداشته باشند

در تنهایی که بی سرپرست باشد از طرف دولت خوراک

داده می شود.

۱۸:- تعیین و تفریق زمین بزودی مطابق تعداد عاقل یک

مهاجر از سهم ترین و طائف مجالس مهاجرین مشهوره

می شود، مجالس مذکور از سهیل انگاری خود و از پریشانی

مهاجرین سهیل هستند زمین که برای مهاجرین داده

۱۳- دمهاجرینو دناسته وولاره ؛ اوشاه وخواک زیدلو پیدایگی
کو توالی او پولیس دهر خانان چاره دی چرد دمهاجرینو دمرکی د
هدایا تو به موجب سه کاروکی !

۱۴- شخه خیزونه چرمهاجر و ته په عمومی یو دجه کین مقرر شوی
په برابر مشاوری مرکب د هدایا تو دستونی او اعلی شجره دار
دخواپه شرح او لکبار سول کیری .

دههاجر و داستونکی دامن

۱۵- لپاره دمهاجر و چه نوی داغلی ی ؛ ورا د مناسبت خیارونه
حاکمانو دخوا ایتی د مسافر توب پر چه مهاجر و ته معین کیری

۱۶- دافوی مهاجرین د داکتر او طبیب لخوا شکل کیری ؛ هغه خو
چه ناروغ او مرضی وی پر شفا خانو کین د دولت دار و رود
کیوی .

۱۷- مهاجرین چه لربانگه ندر اشی د افغانستان سر حد ختی ت.
هغه خای پوری چه دوی استونکی لپاره مقرر کیری ؛
د خارونی کلهر د حکومت د خوا کاک

آبادی و قوه نیابتیه آب این زمین منظم است وقت گرفته
اندازه تعداد تقریبی عالمه یک مهاجر که برای معیشت
یکسال کفایت کند داده میشود و سندان زمین
پنجم رئیس همان عالمه داده میشود.

۱۹- اگر ممکن باشد زمین مذکور برای مهاجرین مفت و رایگان
داده میشود، و اگر ممکن نباشد قیمت این زمین از مهاجرین
به اقساط طولی مثل پانزده یا بیست سال گرفته میشود
۲۰- برای آبادی جای سکونت مهاجرین چوب پوشش از
طرف حکومت داده میشود، نظری کار و دیگر آبادی بزرگ
خودشانست و هم تبار مساعدت خرید گاو و قلب تهر
سامان زراعت آنها در یک قلب زمین چهل روپیه نقد
و چهل سیر گندم و چهل سیر جو و جواری تقسیم بخشش از
طرف دولت داده میشود.

۲۱- صورت انشاء بنیه بطور نخست پنجه و یا نخست غلام
کار، مطابق احتیاجات محلیه از طرف

دردوی دهنی ^{درد} بد و پوری نچله پردوی بالندی ده !
 یوانخی خورا که له پاره دضعیفانو اوز پروخوارانوار و هرکجا
 چه ساتونک شوک نهاری ! او بیچی چه بی خنبتان اوبی ^س
 وی ادهغو خورا که دولت له خوار کول کیوی

۱۸: — پیو بو د شیره د عایل دیومها سو و مقترول و بیلول د مخکی
 له ضروری و طیفود مهاسو و مکی شی شمارینی او مرکه د
 مهاجری له خپلو غلمه اود مهاجری نو د پریشانی په باب کی
 خواب دده دی ! مهاجری و نه چه مخکی و کول کیوی ! و دانی
 د مخکی ! او اسباب د کرنی د کبنتوا اوبه د هغه
 مخکی کوپه نینه کتنی سره د و نیول شی ! پیو ابر
 د شیره د عایل دیومها چرچه دیو کال خورا که شی
 و شی هغه مخکی و کول کیوی . لیکی پانده د
 هغه مخکی په نامه د مشرد هغه عایل و کول کیوی
 ۱۹: — که ممکن وه هغه مخکی و پیا و مهاجری ته و کول
 کیوی ! او که وی بیغه د مخکی به او ژد قسط ^{لین} د پنجه

مجلس مهاجرین تقسیم کرده میشود.

۲۲- در زمانی که مهاجرین در یک جای سکونت دارند و بکثرت

تشکیل بکنند برای مسجد و مکتب جای علیحد شده شخص کرده

میشود، قیمت جای مکتب و مسجد نیز بر ذمه همه امانی

این قریه تقسیم کرده و مطابق قسط تحصیل کرده میشود

۲۳- مهاجرینی که در خاک افغانستان مراجعت نمایند

در مدت شش سال از خدمت عسکری و در مدت سه سال

از مالیات معاف میباشند.

۲۴- ساگر و یک خانه برای کشت نمودن زمین مردم موجود باشد

این قسم مهاجرین زمین خود را بطور اجاره و یا مزاعمه

برای دیگران داده میتواند.

۲۵- برای ارباب صنعت بعوض زمین آلات و ادوات لازم

که برای اجرای صنعت خود لزوم و احتیاج

دارند تدارک کرده داده میشود، و برای قیمت این آلات

و ادوات نیز اهل قریه مهاجر بکلیه مقرر شده مطابق

کلو او شمل کو آجی کیری

۲۰۔ دہا جو د آباری اپار د پویشی لری گنج ولت و د کوی نور الزمه

اسباب د آباری اود کا د سیری پردوی اود لوی و پارہ د امداد

دغوا یار و نور د کونی اسباب پیر یوہ قلبہ ز غم کہ کنی شملو بیت پر

او شملو بیت منہ غم او شملو بیت منہ او ولتہ و د جو اریچم

د کھنک د د ولت د خوا و کول کیری

۲۱۔ دس اریچو و لو د پارہ پنی یا وی خنتی یا لگی یا نو اسیاب نغمہ

مسالی تری پیر ہفہ جای کی پیدا کیری د مہا جو د مجلس

لہ خوا بہ عین پیری

۲۲۔ کہ مہا جوین پیر یو جای کی استیادہ : او یو کلی ٹی جو را و او!

جای کپارہ د مکتب او جماعت بیل جای معین کیری ! مکتب

او جماعت د جای بیعہ پیر تول کله والو بانڈی و لیشل کیری

او بیایہ قسطوسہ ٲولی پیری !

۲۳۔ مہا جوین تر شپن کالولہ فوجی خدمتہ ! اوترہ مری کالو

پوری د مالیت نہ خلاص او معاف دی !

قواعد اراضی حصول اقساط میشود.

۲۶- در زمان وارو شدن مهاجرین از طرف وزارت و اخلیه یا نائب ^{مکملها}

و حکام اعلیٰ تحقیقات لازمه کرده و از روزگزارش مهاجرین برای شنا

موضع سکونت تعیین کرده میشود و همچنین تأثرات اقلیمیه و ^{صنعت}

و بهائی شان بنظر وقت گرفته میشود و چون طور معلوم و علنی

مواضع اسکان مشخص کرده میشود.

۲۷- در زمانی که مهاجرین یک قریه تشکیل و اسکان نمایند

از طرف هندس نظام قریه کرده و جا مکتب و مسجد و بازار و ^ن

و جای قبرستان و محل چرا بشکاه بهایم مشخص کرده میشود.

۲۸- مهاجرنیکه از طرف دولت مفت و رایگان زمین گرفته باشند

زمینهای خود را الی بیست سال فروخته نمیتوانند و بوزن ^ن

انتقال میکنند، اگر مهاجرین بیست سال استقلال دولت افتاد

بود و باش کرده زمین مذکور بقصر فشانجام شد بعد از آن حق

فروش اوار میشوند.

۲۹- قریه یا اگر از طرف مهاجرین تشکیل یافته است از طرف حکومت ^{طبعی}

۲۴- که پیه یوکورکی دمجکی کرلود پاره سیری نوی هغه مهاجر خپله

بل چاته دگرنی اوا جاری پرچه ودرکولای سی!

۲۵- کسب روم باجرنه په بدل دمجکی استیا اوکالی پاره د کسب کار

خپل که چیری روی ودرکول کیږی! بیه د هغه کالی او اسبابونه

بیا کالی وال یو په بل ضامنان بشپړل نشوی سم په قاعده د منجکوت

کیږی.

۲۶- د مهاجرینو درناک پوخت ا د وزارت داخله له حوانا یو

یا اعلیٰ حاکمان پوره علم آوری کوی! او مهاجرینو خواهش روږ

داستوکی های د رهعینه وی، او د غسح ملک تاثیریه د د

له کنبته منک سره سنجوی! او د هر چا د پاره بیل بیل استو

جای وروستی.

۲۷- که مهاجرین و غواری چی په صورت دیو کالی واستیږی د کالی

و دانولو انتظام او د مکتب او جماعت او بازار او د آک او

هدیره او د خاړوی د ورسود جایو بشول په تول مهلت

له خوا کیږی

اسم گذشته میشود.

۳۰- مجالس مهاجرین بر راهی قدیم قطعاً راپورت اجرائی خود را بآرستگان
داخلیه میفرستند و درین راپورت مقدار تعداد و دستاویزات
و مبالغی برای مهاجرین داده شده است علیحدگی نشان
داده نمی شود.

۳۱- مستوفیان و سررشته داران اعلیٰ بدون جدول الطاک
سرکاری عندالطلب این مجالس مهاجرین میفرستند
۳۲- به اجرای احکام این نظامنامه وزارت داخلیه
مکلف است و ادخال این نظامنامه را در
نظامات دولت امراراده فرمودیم

۱۲۸- هغه مهاجرین چید دولتہ شیخ مفتی محسنی اخیستی وی! ترش اوکلو

پوږیخ خواآنه شی! پس له مکه دد کوږنی او نوزا توتہ پاته کیږی!

مهاجرین چپشل کله پوږی په افغانستان کی استوگنه کړی و او حجتہ

په لاس کی وی! پس له هغریه دغو څو لوا اختیار لری!

۱۲۹- هغه کلی چ مهاجرینو جوړ کړی وی و هر یوه ته به د حکومت له خوا

یو مناسب نوم رالیدو و ده کیږی.

۱۳۰- مکه د مهاجرو ریوت د اجرا کړی کارونو چپل پر هر سیاست

یو خپل وزارتہ داخلی و الی پوی ریوت کبر انازه د شمار او صو

د استوگنی! او روپی لپاره د مهاجرو چپ ویکړی شوی وی

بیل بیل ښکاره کیږی.

۱۳۱- که مکه د مهاجرو د سرکاری د محکومینو له مستوفیان او اعلیٰ شته

دارانونه وغواړی مستوفیان او سره شته داران هغه بدلونه ویکړی

۱۳۲- ابرارکون حکومت نظامی په وزارتہ داخلی و لوی! داخلید

نظامنای په نظامو کین د دولت کړی

